

Den 8. september 2025

Høringssvar fra Handicaprådet – Budget 2026 og overslagsårene 2027-2029

Handicaprådet har på sit ordinære møde den 8. september 2025 drøftet budget for 2026 og overslagsårene 2027-2029.

Handicaprådet har tidligere på året fremsendt prioriteringsforslag til budgettet til Kommunalbestyrelsen. Disse prioriteringsforslag fastholdes, og udgør Handicaprådets høringssvar til budgettet med få tilføjelser. Nærliggende høringssvar er udarbejdet af Handicaprådets DH-medlemmer.

Handicaprådet vil gerne kvittere for det gode samarbejde med de forskellige fagudvalg og Kommunalbestyrelsen - også selvom flere af Handicaprådets forslag ikke er medtaget.

Handicaprådet tager høringsmaterialet til efterretning, og ønsker at følgende prioriteres:

Overholdelse af budgetmidler

Norddjurs Kommune har i flere år genereret et driftsoverskud, der har resulteret i en øget kassebeholdning. Handicaprådet opfordrer til, at Kommunalbestyrelsen sikrer, at alle budgetmidler anvendes efter formålet, og at der ikke hele tiden og kontinuerligt sker servicetilpasninger, når der samtidig er overskud på drift/midler, der bliver tilført kassen, som så efterfølgende ikke kan anvendes.

Midler til lejrskole for specialelever i almen-delen og på Djurslandsskolen

I budgettet for 2025 er der afsat midler til lejrskoleture for almene elever i kommunens folkeskoler. Der er dog ikke afsat midler til specialklasseelever i almenområdet eller til elever på Djurslandsskolen. Denne forskelsbehandling er i strid med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap og underminerer principperne om inklusion og lige adgang til læringsfællesskaber/miljøer.

Lejrskoleture er en værdifuld del af skolegangen, hvor eleverne får mulighed for at lære i nye omgivelser, styrke sociale relationer og opleve succeser uden for klasselokalet. For mange specialklasseelever, som ofte har begrænsede muligheder for deltagelse i fritidsaktiviteter, kan en lejrskoletur være et af årets højdepunkter.

Handicaprådet anbefaler derfor, at der afsættes midler til lejrskoleture for specialklasser i almenområdet samt for elever på Djurslandsskolen, så alle børn får lige muligheder for at deltage i fællesskabet og få gode oplevelser med deres klassekammerater.

Ansættelse af socialsygeplejerske

Handicaprådet ønsker, at der ansættes en socialsygeplejerske i Norddjurs Kommune. Socialsygeplejersken vil kunne hjælpe de borgere, der udover deres sygdom også har andre problemer, der gør det svært for dem at være i behandling på hospitalet. Handicaprådet ønsker, at denne socialsygeplejerske kan have særligt fokus på handicappede borgere.

Handicaprådet ved, at en socialsygeplejerske vil være god for og til udsatte borgere. Denne vil kunne forbedre ensomhed, yde hjælp til at få kontakt til kommunen, og vil være god til udviklingshæmmede, misbrugere mv. Der kan evt. oprettes et samarbejde med Dialogforum for Socialt Udsatte.

Flere midler til tilgængelighedspuljen

Handicaprådet opfordrer til, at tilgængelighedspuljen hæves. De samlede ansøgninger til Handicaprådet viser et stort behov for, at tilgængeligheden forbedres mange steder i kommunen. Det er Handicaprådets erfaring, at der ikke er samspil mellem ansøgninger og midler.

Handicaprådet opfordrer derfor Voksen- og Plejeudvalget samt Kommunalbestyrelsen til, at denne pulje forøges med minimum 50 %. Det kan lyde som en stor stigning i procent, men tilgængelighed er vigtigt, og er et stort fokusområde for Handicaprådet.

Pulje til fritidsaktiviteter for borgere med handicap

Handicaprådet foreslår, at der oprettes en særlig pulje, som skal støtte borgere med handicap i at deltage i fritidsaktiviteter. Formålet med puljen er at sikre, at alle – uanset funktionsnedsættelse – får mulighed for at tage del i et aktivt fritidsliv og opleve glæden ved et fællesskab.

Puljen vil kunne søges af borgere med handicap, og kan dække nødvendige udgifter til transport, så deltagelsen bliver mulig. Handicaprådet erfarer, at netop transport til og fra aktiviteter er en udfordring i dag.

Et aktivt fritidsliv er ikke kun sundhedsfremmende – det styrker også trivsel, netværk og livskvalitet. Handicaprådet mener derfor, at det er afgørende, at kommunen prioriterer lige adgang til fritids- og kulturliv for alle borgere.

Medlemskab og finansiering af Solsikkeprogram

Videreførelse af Solsikkeprogrammet. Norddjurs Kommune er i dag en del af Solsikkeprogrammet, hvilket rådet fremadrettet ønsker at kommunen skal være. Medlemskabet bør dog finansieres via budgettet og ikke via Handicaprådets budget, som har finansieret medlemskabet indtil nu. Norddjurs Kommune har været en del af Solsikkeprogrammet siden 2023, og har siden da forlænget medlemskabet for 14.500 kr. årligt.

Pårørende- og Handicaprådgiver

Handicaprådet vil gerne stille forslag om, at der i og fra Budget 2026 afsættes midler til en Pårørende- og Handicaprådgiver, der kan dække samtlige forvaltningers områder og yde brugere, virksomheder og pårørende hjælp og støtte til for eksempel:

- "Finde vej" til den rette person eller afdeling i kommunen
- Hjælpe med at forstå afgørelser og breve fra kommunen
- Vejlede om borgerens rettigheder, når en sag bliver behandlet, fx information om aktindsigt, partshøring mv.
- Skabe eller genskabe dialog mellem borgeren og administrationen
- Vejlede om hvilke muligheder borger har for at klage indenfor kommunens rammer og til relevante myndigheder eller klageinstanser samt hjælpe med at formulere en klage
- Behandle klager over kommunens sagsbehandling og personalets optræden
- Tage imod og videregive forslag til, hvordan kommunens sagsbehandling og service over for borgerne kan forbedres.

Mange borgere vil kunne profitere af sådan en ansættelse, og det er tanken, at rådgiveren skal kunne arbejde på tværs af alle forvaltninger. Det er rådets opfattelse, at en Pårørende- og Handicaprådgiver vil kunne spille en afgørende rolle på f.eks. arbejdsmarkedsudvalgets område, men også på Børne- og Ungdomsudvalgets område, vil det have en stor betydning for borgernes møde med kommunen, dens tilbud og muligheder.

Handicaprådet ser positivt på, at Socialistisk Folkeparti i deres budgetforslag prioriterer og har afsat midler til finansiering af en pårørende- og handicaprådgiver fra budgetåret 2026 og i de efterfølgende overslagsår.

Digital handicap- og socialvejviser

Handicaprådet ønsker, at der laves en digital handicap- og socialvejviser. Der findes utrolig mange gode relevante tilbud til borgere med handicap, men det kan være svært at overskue, hvor man skal gå hen, hvem man skal kontakte, hvor det finder sted og hvornår.

Mange borgere med handicap har ikke det samme sociale netværk som andre. Her vil en vejviser gøre det lettere at overskue hvad, hvor, hvornår og hvordan. Emner, der kunne indgå i vejviseren,

er uudtømmelig. Der er flere kommuner, som har en handicap- og socialvejviser f.eks. Holstebro Kommune, som kunne være et godt afsæt for den model, man kunne vælge at arbejde videre med og implementere i Norddjurs Kommune. Herunder er forslag til hvad en vejviser kunne indeholde:

- Kommunens Handicappolitik
- Oplysninger om ledsagelse og støtte til behandling i sundhedsvæsenet
- Motion og sundhed i trygge rammer
- Fællesskaber for ligesindede
- Rådgivning til børn og unge
- Lokal rådgivning i Norddjurs og omegn
- Hvilke tilbud der er i Norddjurs Kommune: træning, idræt, kultur, natur, pleje, omsorg, hjælp og støtte
- Kontaktoplysninger til evt. spørgsmål, der er relateret til handicap mv.

Normering på bosteder

Der har i en årrække været gentagne tilpasninger i nedadgående retning på Norddjurs Kommunes handicapbosteder. Disse tidligere besparelser har haft stor betydning for beboernes trivsel og for eksempel mulighed for at kunne komme på ledsagede ture. Det vil have stor og værdifuld betydning, om Norddjurs Kommune derfor kiggede på at rulle tidligere besparelser på netop ledsagelse og normering på bostederne tilbage, om ikke andet så gradvist til en start og så ellers henover 2026-2029.

Ledsagelse

Handicaprådet vil gerne stille forslag om, at tidligere besparelser på ledsagelse rulles tilbage. I regnskaberne for Norddjurs Kommune er der overskud. Handicaprådet finder det rimeligt, at nogle af de borgere, der har været med til tidligere besparelser, faktisk får deres tilbud tilbage, når det viser sig, at den gennemførte besparelse ikke var nødvendig set ud fra kommunes samlede årsregnskab og kasseforøgelse.

De borgere, som Handicaprådet har fokus på her, lever en hverdag, hvor en genindførsel af ledsagelse vil have stor betydning for deres mulighed for at kunne leve et aktivt liv som muligt, og for deres livskvalitet at kunne komme ud i lokalområdet igen, som før tidligere besparelser. Disse borgere er meget afhængige af, at der er mulighed for ledsagelse, da de ellers ikke har mulighed for at komme ud samt mulighed for at deltage i lokalsamfundet.

Revidering af handicappolitikken

Norddjurs Kommune har en stor mængde af politikker og kvalitetsstandarder, som man med fordel kan tynde ud i, så det bliver mere overskueligt for den enkelte. Rådet er positive over, at arbejdet med at forenkle og afskaffe kvalitetsstandarder på Børne- og Ungdomsudvalget samt Voksen- og Plejeudvalgets område er under proces.

Handicaprådet ser gerne at Handicappolitikken bibeholdes, men bør revideres. Handicappolitikken i Norddjurs Kommune er fra 2013, hvorfor det vil være relevant og tiltrængt med et genbesøg.

Handicaprådet har brug for en retningsgivende politik på området. Handicap er ikke bare pleje og omsorg. Handicap er for mange livs langt og i alle livets faser med skole, job, uddannelse, transport, familieliv og et aktivt fritidsliv. Der er med andre ord brug for en stærk, nutidig og relevant handicappolitik i Norddjurs Kommune - også fremover.

Venlig hilsen og på vegne af Handicaprådet

Jens Holst

Formand for Handicaprådet